

הרצל בתקשורת

דוח תקופתי (אפריל 2019)

מאת ד"ר אנטון ברקובסקי

בעיתונות

בכתבת התעמולה של "הקיבוץ", קרא המחבר לציבור הרחב ללכת להצביע בעד מפלגת העבודה ובכך לכוון את שינוי הערכים והתנהלות אחרת מצד המנהיגות. המחבר הזכיר את ההיסטוריה של המפלגה, את תרומתה בהקמת המדינה ואת "שותפיה הנאמנים לאותה תפיסת עולם ציונית מעשית, אשר התווה הרצל בחזונו...".¹

פול גרוס מ"ג'רוזלם פוסט" ניתח את המצע הפוליטי של מפלגת "כחול לבן" ומנהיגה מול זו של "הליכוד" והעומד בראשה. המחבר הזכיר כי "כחול-לבן" מייצגת את המשכיות הרעיון של מדינה יהודית ודמוקרטית שחזו ציונים, החל מהרצל וכלה בבן-גוריון וז'בוטינסקי, ושהובטחה במגילת העצמאות".²

במוסף חג של "המבשר" תוארה "תכנית אוגנדה" של הרצל, הרקע הפוליטי שלה (בדגש על העמדה הבריטית), המצב של יהודי אירופה (בעקבות פוגרומים ברוסיה) ושל התנועה הציונית דאז (שטרם התלכדה סביב הרעיון של שיבה לארץ ישראל בלבד). כמו כן, נותחה הקריסה של התוכנית בקונגרס הציוני והודגשה תרומתם של חוגים ציונים דתיים לנפילת ההצעה.³

בכתבה ב"בקהילה" הופיע תיאור המסע לאוגנדה והאטרקציות של המדינה. בין היתר: שדה התעופה אנטבה, מורשת קולוניאלית בריטית של הרוזן אידי אמין. בסוף הכתבה הוזכרה "תכנית אוגנדה" של הרצל.⁴

בכתבה מורחבת נעשתה סקירה של מוזיאוני ראשי הממשלה בישראל. הכתבה פתחה במוזיאון של חוזה המדינה - הרצל, והמשיכה עם מוזיאונים של בן-גוריון, לוי אשכול, מנחם בגין ועד "מרכז מורשת רבין" בתל-אביב.⁵

בכתבה לקראת חג הפסח סיפר הרב מאיר אביטן על שירי גאולה של יהודי ספרד ומרוקו ותיאר את ההקבלה שבין הרצל למשה רבנו: שני האישים גאלו את העם בהיותם נולדים בתור אישיות חיצונית לאומה; שניהם התעוררו מוסרית בעקבות אירועים דומים. הרצל אומנם לא נתן לעמו "תורה" (עשו זאת רבנים), אך יסד מדינה.⁶

¹ אורטנברג, צבי. אל תחמיצו את האפשרות לסייע לתקווה להפוך לעובדה. הקיבוץ (5.4.2019), עמ' 24.

² Gross, Paul. Mainstream Israel is Blue and White. *The Jerusalem Post* (9.4.2019).

³ בנדר, ט. התוכנית להקמת מדינה יהודית באוגנדה. *המבשר* (17.4.2019), עמ' 67-71.

⁴ הורוביץ, יצחק. ארץ לא ברורה. *בקהילה* (17.4.2019), עמ' 65-75.

⁵ גולדקלנג, אורלי. זה הראש, *מקור ראשון - טיולים* (19.4.2019), עמ' 6-14.

⁶ אביטן, מאיר. משוררות הגאולה. *מקור ראשון - שבת* (25.4.2019), עמ' 4.

בכתבה ב "echo" בשפה הרוסית (עם תקציר בעברית) נכתב על אודות ביקורו של הרצל בארץ, חוויותיו מירושלים, פגישתו עם קיסר גרמניה ותובנותיו מהביקור. המחבר גם תיאר בקצרה את ההיסטוריה של הרצל ואת תרומתו לציונות.⁷

⁷ Lazaris, Vladimir. Istoricheskiy vizit Herzla v Eretz-Israel. *echo* (22.4.2019), s. 14.